

Grad Opatija

15.

Na temelju članka 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, br. 94/13) i članka 44. Statuta Grada Opatije (»Službene novine Primorsko-goranske županije«, br. 25/09, 30/09-ispravak i 7/13), Gradonačelnik Grada Opatije podnosi

Izješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Opatije za razdoblje 2014. do 2019. godine u 2014. godini

1. Uvod

Plan gospodarenja otpadom Grada Opatije za razdoblje od 2014. do 2019. godine usvojen je na sjednici Gradskog vijeća Grada Opatije održanoj 21. srpnja 2014. godine i objavljen je u Službenim novinama Primorsko-goranske županije, broj 23/2014.

Prijedlog Plana izradila je tvrtka Eko Adria d.o.o. Pula.

Prije donošenja Plana, po prijedlogu Plana organizirano je internetsko savjetovanje.

Umjesto propisane suglasnost nadležnog županijskog upravnog odjela da je plan sukladan Zakonu i drugim propisima, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije mišljenjem KLASA 351-01/14-12/20 od 27. 6. 2014. godine konstatirao je da nije u mogućnosti dati traženu suglasnost dok Vlada Republike Hrvatske ne donese novi Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (rok za donošenje je bio do 31.12.2014. godine, no taj plan do danas nije donesen), iako je na snazi još uvijek postojeći i važeći Plan.

Provjerama po svim županijama u Republici Hrvatskoj, utvrdili smo da su druge županije imale puno blaži stav, te su jedinicama lokalne samouprave na svojim područjima u 2014. godini izdavale suglasnosti na izrađene Planove gospodarenja otpadom.

Cijeneći da provedba Zakona o održivom gospodarenju otpadom zahtijeva donošenje i provedbu brojnih mjera koje moraju biti usklađene kako na području Grada Opatije, tako i na području susjednih jedinica lokalne samouprave (općine Lovran, Matulji i M. Draga), Grad Opatija je donio pripremljeni Plan i sukladno tom Planu poduzeo i niz mjera za provedbu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, s time što će se isti uskladiti s budućim Državnim planom kada on bude donesen ako i u kojoj mjeri to bude potrebno.

2. Zatečeno stanje

Grad Opatija donio je 2004. godine Odluku o obveznom korištenju komunalne usluge održavanja čistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada (Službene novine PGŽ, br. 27/2015), kojom je propisana obveza sakupljanja i odvoza otpada sa cijelog područja Grada Opatije a poslovi su bili povjereni komunalnom društvu »Komunalac« d.o.o.

Sakupljanje i odvoz komunalnog otpada bio je organiziran zajednički, po istim principima za cijelo područje Grada Opatije i općina Lovran, Matulji i M. Draga. Otpad je deponiran na deponiji Osojnica koji se nalazi na području Općine Matulji, a deponijem također upravlja »Komunalac« d.o.o.

Na području Grada Opatije u 10 naselja živi ukupno 11.659 stanovnika (izvor: Popis stanovništva 2011. godine), a kao izrazito turističko područje u priobalnim naseljima Opatija, Ika i Ičići ostvaruje se i preko 1 milijun noćenja.

Sakupljanje otpada bilo je organizirano kroz posude postavljane na javnim površinama:

- komunalni otpad - 1.165 posuda (630 od 240 lit, 347 od 660 lit, 30 od 770 lit i 158 od 1100 lit)
- posude za papir - 50 (41 od 370 lit, 2 od 660 lit, i 7 od 770 lit)
- posude za plastiku i plastične čepove - 7 (1 od 660 lit, 3 od 770 lit i za čepove 3 od 240 lit)
- posude za staklo - 6 (2 od 660 lit i 4 od 770 lit),

U 2014. godini je s područja Grada Opatije sakupljeno (količine u tonama):

- komunalnog otpada	5.698,57 t	80,87%
- glomaznog otpada	802,98 t	11,39%
- biorazgradivog otpada	375,95 t	5,34%
- ostataka od čišćenja ulica	47,62 t	0,68%
- ostalog otpada koji nije biorazgradiv	81,88 t	1,16%
- otpada s tržnice	39,81 t	0,56%
SVEUKUPNO	7.046,81 t	100,00%

Sakupljene količine odvojeno prikupljenog otpada su bile vrlo male, svega 80,32 t (1,1% ukupno sakupljenog otpada), s time što je najveći dio tog otpada bio papir i karton.

Na području Grada Opatije ne postoje divlja odlagališta otpada, a povremena onečišćenja okoliša kroz neodgovorno odlaganje otpada u prirodu brzo se saniraju kroz komunalno redarstvo Grada.

3. Osnovni ciljevi Plana gospodarenja otpadom

Ciljevi sustava gospodarenja otpadom uspostavljeni Planom gospodarenja jesu:

- sprječavanje i smanjenje nastajanja otpada na izvoru
- uspostava sistema sakupljanja raznovrsnog otpada
- povećanje udjela odvojeno sakupljenog komunalnog otpada, obrade nerazvrstanog otpada i kompostiranje zelenog, biorazgradivog otpada
- razvijanje svijesti građana za okoliš i održivi razvoj, te
- sprječavanje nastajanja divljih odlagališta te sanacija istih ako se pojave.

4. Mjere za ostvarivanje ciljeva definirane Planom gospodarenja otpadom

Mjere za realizaciju ciljeva iz Plana gospodarenja otpadom definirane su kroz pet grupa

4.1. Nadzor nad sustavom gospodarenja otpadom:

- Kroz komunalno redarstvo Grada Opatije, te pravovremenim reakcijama na prijave građana onemogućavani su bilo kakvi pokušaji stvaranja divljih deponija u 2014. godini. Nije bilo potrebe niti za primjenom kaznenih odredbi iz Odluke o komunalnom redu Grada Opatije, a niti drugih mjera koje su Planom predviđene u slučaju pojave divljih deponija
- Mrežna aplikacija za evidenciju lokacija odbačenog otpada uspostaviti će se u »Komunalcu« radi praćenja stanja na cijelom području na kojem to trgovačko društvo djeluje.

4.2. Edukacija:

Putem »Komunalac« d.o.o. provedene su u 2014. godini brojne edukacijske aktivnosti:

- uz račune račune za komunalne usluge opskrbe pitkom vodom, odvodnju vode i odvoz komunalnog otpada u prosincu i veljači 2014. dostavljene su dostavljene su korisnicima i upute za postupanje sa pojedinim vrstama otpada (pepeo i glomazni otpad),
- u svim brojevima Lista Opatija u 2014. godini, a koji se distribuira svim domaćinstvima na području Grada Opatije, objavljujane su novosti i edukativni materijali,
- provedena je neposredna edukacija svih pravnih osoba koje su obvezne ispostavljati prateće listove za otpad, a vezano uz izmjene zakonskih i drugih propisa,
- provedeno je 6 radionica za dio zainteresiranih korisnika koji su iskazali interes za prisustvovanje edukaciji o zbrinjavanju zelenog otpada (svibanj-kolovoz 2014.),
- u svezi usvajanja Plana gospodarenja otpadom izvršeno je predstavljanje novog sustava na okruglom stolu i javnoj tribini za stanovnike Liburnije i zaleđa (Kulturni dom Zora, 21.6.2014. i u V.C.Emina 3 dana 6. 3.2014.),
- predstavljen je koncept gospodarenja biorazgradivim otpadom u domaćinstvu zainteresiranim korisnicima i medijima (25.02. i 25.10.2014.),
- web stranica »Komunalac« d.o.o redovito se ažurira novim i aktualnim podacima,
- na Tržnici Opatija, u sklopu blagajne Komunalca, zainteresirani korisnici mogu dobiti i edukativne materijale o racionalnom korištenju otpadom,
- u ožujku 2014. godine, svim korisnicima komunalnih usluga »Komunalca« je uz račun dostavljena i anketa o zainteresiranosti korisnika za kompostiranje te njihovoj mogućnosti smještaja vrtnog kompostera. Zaprimljeno je ukupno 598 odgovora s područja Grada Opatije, od čega je pozitivnih odgovora s mogućnošću smještaja kompostera bilo 419, da bi tijekom godine tim građanima bile i podijeljena 52 kompleta za kompostiranje.

4.3. Opremanje:

- Grad Opatija donio je 25.03.2014. godine Odluku o povjeravanju obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada komunalnom društvu »Komunalac« d.o.o. Jurdani (Službene novine Primorsko-goranske županije broj 8/2014).
- Prostornim planom Grada Opatije i Planom gospodarenja otpadom planirana je izgradnja reciklažnog dvorišta na području ranijeg, privremenog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Opatiji, na Punta Kolovi.

Grad Opatija planirao je sredstva za izgradnju po ranijem Zakonu (kao POSAM objekt), a nakon donošenja novog Zakona dorađena je projektna dokumentacija i 24.6.2014. godine zatraženo sufinanciranje putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Za sufinanciranje izgradnje ovog objekta, Grad Opatija je imao u svom Programu gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture planiranih 350.000,00 kn za 2014. godinu, no kako radi specifičnosti same lokacije te stavova Fonda u vezi izgradnje, ta izgradnja ona nije realizirana u 2014. godini - sredstva će se prenijeti za istu namjenu u 2015. godinu.

Početkom 2015. godine zaključen je s Fondom ugovor o financiranju projektne dokumentacije, a u veljači 2015. godine dostavljena im je na odobrenje i cjelokupna dokumentacija za provedbu postupka javne nabave za izbor izvođača radova, te se očekuje da će sama izgradnja biti završena u 2015. godini.

- Planom gospodarenja otpadom planiran je sustav odvojenog sakupljanja otpada kroz dvije posude: posudu za komunalni otpad i posudu za koristan otpad. Dana 24.6.2014. godine zatraženo je sufinanciranje nabave i ovih posuda putem Fonda, te je slijedom Odluke Fonda o neposrednom sufinanciranju nabave posuda nabavljeno 3.960 posuda za komunalni otpad (550 od 40 lit, 875 od 60 lit, 1.595 od 90 lit, 790 od 120 lit. i 150 od 240 lit) i 3.960 za uporabivi otpad (550 od 40 lit, 875 od 60 lit, 1.595 od 90 lit, 790 od 120 lit. i 150 od 240 lit). Sufinanciranje Fonda iznosi 40% ukupne vrijednosti (427.680,00 kn), dok će preostalih 60% osigurati Grad Opatija (300.000,00 kn) i Komunalac d.o.o. Sredstva Grada Opatije planirana su Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2015. godinu.

Posude su deponirane u Komunalcu, a njihova podjela će uslijediti nakon što se stvore mogućnosti prelaska na novi sustav sakupljanja otpadom (trenutno je najveći problem u činjenici da Vlada RH još uvijek nije donijela Uredbu o komunalnom otpadu, a kojom će biti jedinstveno uređeno to pitanje na prostorima gdje nije moguće sakupljanje otpada s posudama za otpad, osigurat će se odvojeno sakupljanje putem vrećica za otpad koje će distribuirati komunalno društvo.

- Kako bi se omogućilo efikasno sakupljanje i odvoz komunalnog otpada, komunalno društvo pristupilo je nabavi specijalnog komunalnog vozila za sakupljanje komunalnog otpada na području uskih gradskih ulica. Postupak nabave završio je u veljači 2014. godine, s time će i u nabavi tog vozila sudjelovati Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sa iznosom od 159.200,00 kuna.

4.4. Izgradnja sortirnice i kompostane

Komunalno društvo »Komunalac« ima obvezu u 2015. godini pripremiti rješenje za izgradnju sortirnice za razvrstavanje otpada.

Iako bi idealno rješenje za smještaj sortirnice bio prostor postojećeg deponija otpada Osojnica (koji bi se kroz rad sortirnice u velikoj mjeri i sanirao) i na kojemu postoji cjelokupna potrebna infrastruktura (niskonaponska mreža, vodoopskrba, cestovna infrastruktura), radi prostorno planske dokumentacije Općine Matulji i Primorsko-goranske županije to neće biti moguće osigurati, te Komunalac treba predložiti rješenje u okviru svog poslovnog kompleksa u Jurdanima.

Kako biorazgradivi otpad sudjeluje u ukupnoj strukturi komunalnog otpada sa 36%, na smanjivanje ukupnih količina otpada značajno mogu utjecati i sami stvaraoci tog otpada kroz njegovo kompostiranje.

Kroz sufinanciranje Grada Opatije i Primorsko-goranske županije realizira se program dobave i podjele kompostjera pojedinačnim domaćinstvima. U suradnji Ekološke udruge »Žmergo« i »Komunalca« d.o.o. na ovaj su način u 2014. godini dobavljene i podijeljene 52 kompostijere.

U rujnu 2014. godine je i komunalno društvo »Parkovi« d.o.o (koje održava zelene površine na području Grada Opatije) počelo smanjivati količine biorazgradivog otpada koje se deponiraju na deponiju kroz izgradnju male kompostane za vlastite potrebe. Do sada je kroz nju zbrinuto oko 200 tona zelenog otpada.

4.5. Prijelaz na novi sustav obračuna i naplate sakupljanja i odvoza komunalnog otpada očekujemo do kraja 2015. godine

Iako je Zakon o održivom gospodarenju otpadom stupio na snagu 23.7.2013. godine, njegova cjelovita primjena za sada nije moguća jer još nisu doneseni brojni podzakonski akti kojima treba biti razrađena ova materija.

Najvažniji od tih akata je Uredba o komunalnom otpadu koja do danas nije donijeta (zakonski rok za njeno donošenje bio je do 23. srpnja 2014. godine). Uredba je bila na javnoj raspravi u tri navrata, a po novinskim najavama trebala bi biti uskoro i donesena.

Uredba je posebno značajna radi toga što se njome dodatno razrađuju pitanja koja trebaju biti regulirana odlukama jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada, način gospodarenja tim otpadom (standardi javne usluge, odvojeno prikupljanje otpada, reciklažno dvorište, način prikupljanja glomaznog otpada, zaključivanje ugovora o korištenju javne usluge, pravila za obračun naknade za javnu uslugu, evidencije o preuzetom komunalnom otpadu, doprinosa za otpad, korisničku naknadu za miješani komunalni otpad i za biorazgradivi komunalni otpad, naknadu za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, račun za javnu uslugu, izvješćavanje o radu davatelja usluga i dr.)

Također će na novi sustav obračuna i naplate utjecati i početak rada Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina, radi troškova obrade koji će trebati biti uključeni u cijenu usluge.

Svakako treba istaknuti i da primjena odvojenog sakupljanja i odvoza komunalnog otpada po odredbama Uredbe za komunalni otpad zahtijeva i donošenje:

- nove odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog otpada,
- donošenje novog cjenika za usluge prikupljanja i odvoza komunalnog otpada
- ustrojavanja evidencija i organizacije komunalnog društva sukladno toj Uredbi
- revidiranje odluke o komunalnom redu.

4.6. Realizacija pilot-projekta odvojenog sakupljanja otpada

Komunalac d.o.o. je u listopadu 2014. pokrenuo pilot-projekt odvojenog sakupljanja otpada na području Općine Matulji (u projekt je uključen dio centra Matulji - škola i višestambeno naselje M. Frlan, te naselja Principi, Obadi i Brajani).

U ožujku 2015. je pilot-projekt započeo i u novouređenom dijelu ulice V.C. Emina u Opatiji (za 2 zgrade).

5. Zaključak

Za uspostavu sustava odvojenog sakupljanja otpada stvoreni su svi osnovni materijalni preduvjeti, te očekujemo da će sustav biti uspostavljen do konca 2015. godine:

- usklađenje potrebnih akata Grada Opatije i »Komunalca« provest će se u roku od tri mjeseca od dana donošenja Uredbe o komunalnom otpadu.
- provedba sustava na terenu odvijat će se postepeno, u vremenu od 6 mjeseci, zbog obveze osobnog izjašnjavanja korisnika o načinu predaje otpada i obveze zaključenja posebnog ugovora s njime.
- izgradnja reciklažnog dvorišta očekuje se u vremenu od 15. rujna do početka studenog.

KLASA: 363-01/15-01/50

UR.BROJ: 2156/01-03-15-1

Opatija, 4. ožujka 2015.

GRAD OPATIJA

Gradonačelnik
Ivo Dujmić, ing.